

Kiedy trzeba sporządzić indywidualny program usamodzielnienia?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: poniedziałek, 30, styczeń 2012 23:00

Bernadeta Skóbel

Odłony: 7605

Czy osoba która osiągnęła pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej i deklaruje, że chce nadal przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej (za zgodą rodziny) również musi opracowywać wraz z opiekunem usamodzielnienia przed ukończeniem 18-ego roku życia indywidualny program usamodzielnienia? Ustawa rozróżnia bowiem osobę usamodzielnianą od osoby, która osiągnęła pełnoletniość i pozostaje w dotychczasowej rodzinie zastępczej, w związku z tym jak rozumieć zapis zawarty w art. 37 ust. 2 pkt. 2 lit d? Czy zapis "na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia" jest niekonsekwencją ustawodawcy, czy jedynie w tym przypadku należy opracowywać indywidualny program usamodzielnienia, czy wszyscy wychowankowie rodzin zastępczych przed ukończeniem 18-ego roku życia powinni sporządzać indywidualny program usamodzielnienia?

Czy osoba przebywająca w dotychczasowej rodzinie zastępczej po ukończeniu 18-stego roku życia, może stać się w późniejszym czasie np. w wieku 21 lat osobą usamodzielnianą i nabyć prawo do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej?

Odpowiedź.

W mojej ocenie pomiędzy art. 140 oraz art. 37 nie ma niespójności. Przepis art. 145 ust. 4 u.w.r.s.p.z. wprost określa termin w jakim powinien być opracowany indywidualny program usamodzielnienia. Zgodnie z powołanym przepisem indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. Rzeczywiście w tym miejscu można zauważyć pewną niekonsekwencję w zakresie terminologii stosowanej przez ustawodawcę, co może stanowić źródło problemów interpretacyjnych - osoba opracowująca program nie spełnia warunków do uznania jej za osobę usamodzielnianą w rozumieniu art. 140 ust. 1 (choćby poprzez niespełnienie wymogu pełnoletności). Użycie przez ustawodawcę w art. 145 ust. 4 sformułowania „osoba usamodzielniana” nie należy odnosić do definicji „osoby usamodzielnianej” wskazanej w art. 140 ust. 1. Zwrot „osoba usamodzielniana” w rozumieniu art. 145 ust. 4, oznacza osobę przebywającą w pieczy zastępczej przed osiągnięciem pełnoletności oraz osobę, która przed osiągnięciem pełnoletności opuściła pieczę zastępczą w warunkach wskazanych w 140 ust. 2, która w przyszłości status osoby usamodzielnianej uzyska.

Inne rozumienie powołanego przepisu prowadziłoby do wniosków stojących w sprzeczności z zasadami logicznego rozumowania.

Co to oznacza, każda osoba przebywająca w pieczy zastępczej jeżeli będzie chciała uzyskać w przyszłości pomoc na kontynuowanie nauki lub na usamodzielnienie będzie zobowiązana do przystąpienia do wyboru opiekuna usamodzielniania oraz przystąpienia do opracowania indywidualnego programu przed osiągnięciem pełnoletności. Przepisy nie zakazują późniejszej modyfikacji tego programu, np. w celu jego dostosowania do panujących na rynku pracy warunków.

Osoby przebywające w pieczy zastępczej, po osiągnięciu pełnoletności, mogą nadal w niej przebywać jeżeli uczą się:

- a. w szkole,
- b. w zakładzie kształcenia nauczycieli,
- c. w uczelni,

Kiedy trzeba sporządzić indywidualny program usamodzielnienia?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: poniedziałek, 30, styczeń 2012 23:00

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 7605

---

d. u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego

przy czym nie ma znaczenia czy osoby te sporządziły program a jeżeli tak to czy jest on zgodny z indywidualnym programem usamodzielniania.

W przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności dodatkowo osoby te mogą uczyć się na kursach, ale tutaj wyraźnie zastrzeżono, że ich ukończenie musi być zgodne z indywidualnym programem usamodzielniania.

Co do drugiego pytania.

Jednym z warunków uznania danej osoby za usamodzielnianą jest opuszczenie pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności, ustawodawca nie mówi jednak w jakim okresie po osiągnięciu pełnoletności pieczę zastępczą należy opuścić. Zatem osoba, która np. w wieku 21 lat opuszcza pieczę zastępczą może korzystać z pomocy dla osób usamodzielnianych, z tym, że w przypadku wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki lub na usamodzielnienie będzie zobowiązana również do posiadania opracowanego przed trzema laty indywidualnego programu usamodzielniania.

Tylko na marginesie należy wskazać, że w razie wątpliwości przepisy prawa są z reguły interpretowane na korzyść osób usamodzielnianych. Powiat działający przez swoje organy i jednostki jest zatem, we własnym interesie, zobowiązany do poinformowania w odpowiednim czasie osoby przebywającej w pieczy zastępczej o konieczności wyboru opiekuna usamodzielniania oraz o konieczności przystąpienia do opracowania programu usamodzielniania, tak by możliwe było dochowanie terminów, o których mowa w art. 145 u.w.r.s.p.z..